

Briselē, 2025. gada 28. novembrī
(OR. en)

15992/25

AUDIO 125
DISINFO 104
DIGIT 254
MI 964
FREMP 360
COMPET 1241
EDPS 10
DATAPROTECT 313
JAI 1792
SERVICES 83
POLGEN 213
INST 410

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Prezidentvalsts secinājumi "Piekļuve uzticamām ziņām – Eiropas demokrātijas vairoga sastāvdaļa"

Pēc Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta padomes 2025. gada 28. novembra sanāksmes pielikumā ir pievienots prezidentvalsts secinājumu teksts, ko atbalstīja 26 delegācijas.

Prezidentvalsts secinājumi “Piekļuve uzticamām ziņām – Eiropas demokrātijas vairoga sastāvdaļa”

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOMES PREZIDENTVALSTS,

ATGĀDINOT, KA:

1. Piekļuve uzticamām ziņām ir fundamentāls demokrātijas funkcionēšanas priekšnosacījums. Tāpēc demokrātijā ziņu medijiem, kuri uzņemas redakcionālu atbildību un rīkojas atbilstoši profesionālas un ētiskas žurnālistikas standartiem, ir svarīga nozīme informācijas telpas aizsardzībā, piekļuves nodrošināšanā uzticamām ziņām un dinamiskas un noturīgas demokrātijas pastāvēšanā.
2. Mediju brīvība un mediju plurālisms ir pīlāri, uz kuriem balstās demokrācija un tiesiskums, un tiem ir svarīga loma vārda brīvības, tiesību uz informāciju un atklāta demokrātiskā diskursa veicināšanā.
3. Ārvalstu īstenota informācijas manipulācija un iejaukšanās (*FIMI*), kā arī dezinformācija sabiedrībā izraisa plašas, sarežģītas un nopietnas problēmas ¹, un, lai tās risinātu, cita starpā ir proaktīvi jāveido ilgtspējīga vide, kurā var ilgstoši eksistēt uzticami, plurālistiski un pieejami mediji. Tajā pašā laikā ziņu un informācijas telpu arvien vairāk apdraud vēl cita problēma – nepatiesas informācijas izplatīšana ² bez ļauna nodoma un neuzņemoties par to tiešu atbildību –, un šo problēmu jo nozīmīgāku padara jauni (bieži digitāli) izplatīšanas un patēriņa modeļi.

¹ Kā atzīts, piemēram, nesenajās diskusijās *UNESCO* 2025. gada Pasaules preses brīvības dienā un Pasaules Ekonomikas foruma 2025. gada ziņojumā par riskiem pasaulē, 20. izdevumā.

² Sk., piemēram, [ERGA 2020. gada ziņojumu](#) “Dezinformācijas jēdzieni un ar tiem saistītās koncepcijas” (“*Notions of Disinformation and Related Concepts*”, angļu valodā), Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupa.

4. Ziņu nozare un plašākā informācijas telpa tiek pakļauta arvien lielākam spiedienam, kam par iemeslu ir vairāki, bieži vien savstarpēji saistīti faktori, kas jāvērtē, lai veicinātu uzticamu ziņu sniegšanu, piemēram:
- a) digitāli pārbaudījumi: pastāvošos mediju uzņēmējdarbības modeļus un reklāmas ieņēmumus ārkārtīgi iespaido tiešsaistes platformas, digitālie vārtziņi, tostarp meklētājprogrammas, un algoritmu vadīts saturs. To pašu var sacīt par mākslīgā intelekta (MI) pakalpojumiem, kuri rada ne vien jaunas iespējas, bet arī pārbaudījumus, jo tie arvien biežāk sagatavo ziņām līdzīgu saturu un sniedz ziņu kopsavilkumus un pārskatus, attiecībā uz kuriem netiek nodrošināta skaidra redakcionālā atbildība un kuros izmantotais saturs, iespējams, ir aizsargāts ar autortiesībām. Tādēļ, lai neapdraudētu piekļuvi uzticamai informācijai un uzticēšanos žurnālistiskam saturam, ir vajadzīga gan inovācija, gan tirgus pielāgošana, kā arī ir jācenšas nodrošināt vienlīdzīgākus konkurences apstākļus;
 - b) mediju vidē parādās dalībnieki, kas sagatavo un izplata ar ziņām saistītu saturu, piemēram, tiešsaistes satura veidotāji (dēvēti arī par ietekmētājiem). Reizēm šie dalībnieki jau ir klasificēti kā mediju pakalpojumu sniedzēji, tomēr attiecīgos noteikumus tiem, iespējams, nepiemēro tikpat konsekventi kā tradicionālajiem medijiem, lai gan šo dalībnieku auditorija, īpaši gados jaunāka auditorija, un ietekme ir tāda pati vai pat vēl lielāka;
 - c) ģeopolitiski pārbaudījumi: ļaunprātīgi aktori saskata arvien lielākas iespējas demokrātiskā diskursa, kritiskās domāšanas un savstarpējās uzticēšanās vājināšanai un diskreditēšanai mūsu sabiedrībās.

5. Digitālie pārbaudījumi ļoti spēcīgi ietekmē mazos, neatkarīgos, tostarp komerciālos, vietējos un reģionālos ziņu mediju pakalpojumu sniedzējus un ziņu mediju pakalpojumus, īpaši nelielās kopienās un ne tik izplatītās valodās.
6. Vietās, kur piekļuve vietējo ziņu saturam ir ierobežota vai tādām piekļūt vispār nav iespējams, var rasties ģeogrāfiski “ziņu tuksneši”, savukārt plaisas dažādu demogrāfisko un sociālo grupu un paaudžu starpā var iespaidot to, kā dažādas grupas piekļūst uzticamiem ziņu avotiem un veido saikni ar tiem. Arī citi faktori, piemēram, aizvien lielāka polarizācija, ko veicina uz iesaisti balstīti algoritmi, *FIMI* kampaņas un mākslīgi ģenerēta vai nepārbaudīta satura izplatīšana rada arvien lielākas atšķirības mediju izmantošanā un grauļ uzticēšanos žurnālistikas saturam.

ATZĪST, KA:

7. Pēdējos gados Eiropas Savienība ir īstenojusi virkni pasākumu, lai izstrādātu mūsdienu mediju pakalpojumiem atbilstošu tiesisko regulējumu, kas labāk atspoguļotu aktuālās problēmas un nodrošinātu digitālajai videi piemērotus rīkus. Te it īpaši jāmin Eiropas Mediju brīvības akts³ un pārskatītā Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva (AVMPD)⁴. Regulējums iekļauj arī tādus svarīgus instrumentus kā Digitālo pakalpojumu akts (DPA)⁵, Digitālo tirgu akts⁶, Digitālā vienotā tirgus autortiesību direktīva⁷ un Mākslīgā intelekta akts⁸, kuru uzdevums ir regulēt plašāku digitālo sfēru. Šis regulējums būtiski ietekmē mediju nozari un informācijas ekosistēmu. Turklāt spēkā ir arī Stratēģiskas tiesvedības pret sabiedrības līdzdalību novēršanas direktīva⁹, kura žurnālistus un medijus aizsargā pret ļaunprātīgu tiesvedību. Lai panāktu, ka platformas uzņemas atbildību par maldinoša un kaitīga satura izplatīšanu, kas palielina sistemātiskus riskus, piemēram, vēlēšanu kontekstā, liela loma var būt arī kopregulējuma instrumentiem, piemēram, DPA paredzētajiem rīcības kodeksiem dezinformācijas jomā un cīņai pret naida runu tiešsaistē. Tomēr jāuzsver – lai šādi instrumenti būtu praktiski lietderīgi, tie ir regulāri jāizvērtē.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1083 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido vienotu satvaru mediju pakalpojumiem iekšējā tirgū un groza Direktīvu 2010/13/ES (Eiropas Mediju brīvības akts)(OV L, 2024/1083, 17.4.2024.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1808 (2018. gada 14. novembris), ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 303, 28.11.2018., 69. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) (OV L 277, 27.10.2022., 1. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1925 (2022. gada 14. septembris) par sāncensīgiem un godīgiem tirgiem digitālajā nozarē un ar ko groza Direktīvas (ES) 2019/1937 un (ES) 2020/1828 (Digitālo tirgu akts) (OV L 265, 12.10.2022., 1. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/790 (2019. gada 17. aprīlis) par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK (OV L 130, 17.5.2019., 92. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1689 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā un groza Regulas (EK) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 un (ES) 2019/2144 un Direktīvas 2014/90/ES, (ES) 2016/797 un (ES) 2020/1828 (Mākslīgā intelekta akts) (OV L, 2024/1689, 12.7.2024.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1069 (2024. gada 11. aprīlis) par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret acīmredzami nepamatotām prasībām vai ļaunprātīgu tiesvedību ("stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību") (OV L, 2024/1069, 16.4.2024.), ko papildina Komisijas Ieteikums (ES) 2022/758 (2022. gada 27. aprīlis) par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību.

8. Redakcionālās atbildības definīciju ES tiesībās ieviesa Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva, savukārt Eiropas Mediju brīvības akts to vēlreiz nostiprināja un paplašināja. Eiropas Mediju brīvības akts mediju pakalpojumu sniedzējiem uzliek konkrētus pienākumus un dod noteiktas tiesības; īpaši jāpiemin 18. pantā paredzētie aizsardzības pasākumi, kuru mērķis ir redakcionālu saturu pasargāt no tā, ka ļoti lielu tiešsaistes platformu nodrošinātāji saturu ierobežo vai aptur bez pietiekama pamatojuma.
9. Uzticamu ziņu pamatiezīmes ir redakcionāla atbildība, neatkarība un īpašumtiesību pārredzamība, kā arī profesionālie un ētiskie standarti. Jēdziens “uzticamas ziņas” šajos secinājumos nenozīmē valsts noteiktu definīciju vai iejaukšanos mediju pakalpojumu sniedzēju neatkarībā. Ar jēdzienu “uzticamas ziņas” tiek apzīmēts ziņu mediju saturs, ko ir sagatavojuši redakcionāli atbildīgi un pārskatatbildīgi mediju pakalpojumu sniedzēji saskaņā ar profesionālas un ētiskas žurnālistikas standartiem un ievērojot atbilstošos tiesību aktus. Attiecīgā gadījumā tas nozīmē arī to, ka redakcionālos standartus nosaka stabili kopregulēšanas vai pašregulēšanas mehānismi, kas daudzās dalībvalstīs, lai uzsvērtu mediju brīvību un redakcionālo neatkarību, ir izstrādāti, pietiekami distancējoties no valdības ietekmes.

10. Sabiedriskie mediji ikvienam nodrošina piekļuvi uzticamām ziņām gan tradicionālo, gan digitālo mediju platformās, un šī sabiedrisko mediju loma ir jāaizsargā. Neatkarīgi sabiedriskie mediji, kam uzticas plaša sabiedrība, ir pilsonisks aizsardzības līdzeklis un sabiedrības balsts, īpaši krīžu un nestabilitātes laikos.
11. Padome jau iepriekš, piemēram, secinājumos par audiovizuālo mediju pakalpojumu un video koplietošanas platformas pakalpojumu tiesiskā regulējuma novērtējumu (AVMPD) ¹⁰ un secinājumos par brīvas un plurālistiskas mediju sistēmas aizsargāšanu ¹¹ ir uzsvērusi, ka ilgtspējīga mediju nozare, saskaņots regulējums un piekļuve uzticamai informācijai ir jānodrošina kā demokrātiskas infrastruktūras sastāvdaļa.
12. Arī Eiropas Komisija pēdējā laikā ir spērusi vairākus svarīgus soļus saistībā, piemēram, ar paziņojumu “Eiropas plašsaziņas līdzekļi digitālajā desmitgadē: Rīcības plāns atlabšanas un pārmaiņu atbalstam” ¹², Eiropas Demokrātijas rīcības plānu, kā arī citām attiecīgām Komisijas iniciatīvām.

¹⁰ C/2025/2954.

¹¹ 2020/C 422/08.

¹² COM (2020) 784 final.

ATZINĪGI VĒRTĒ:

13. Eiropas Komisijas iniciatīvu izveidot Eiropas demokrātijas vairogu, kura mērķi cita starpā ir veicināt dalību un iesaistīšanos demokrātijas dzīvē un jo īpaši atbalstīt ilgtspējīgu, brīvu, neatkarīgu un plurālistisku mediju nozari, pilnībā ievērojot pamattiesības un demokrātijas vērtības.
14. Eiropas Komisijas 2024.–2029. gadam noteiktajās prioritātēs pausto apņemšanos balstīties uz uzticamu, neatkarīgu, plurālistisku un ilgtspējīgu mediju nozari, to nodrošināt un uzlabot un palielināt atbalstu un aizsardzību neatkarīgiem žurnālistiem Eiropas Savienībā. Šādā sakarā ņem vērā arī jauno Mediju noturības programmu, par kuras izveidi Komisijas priekšsēdētāja paziņoja runā par stāvokli Eiropas Savienībā, kā arī atzinīgi vērtē iespēju iesaistīties domu apmaiņā par to, kā vislabāk sniegt atbalstu neatkarīgai žurnālistikai un medijpratībai.
15. Eiropas Mediju pakalpojumu padomes (*EBMS*) darbības uzsākšanu – tā tika izveidota saskaņā ar Eiropas Mediju brīvības aktu (*EMFA*), un aizstāj un turpina savas priekšteces – Eiropas Audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatoru grupas (*ERGA*) – darbu, lai veicinātu un atbalstītu brīvu un plurālistisku mediju nozari visā ES.

AICINA DALĪBVALSTIS UN EIROPAS KOMISIJU TO ATTIECĪGAJĀS KOMPETENCES JOMĀS:

16. Izskatīt veidus, kā precizēt redakcionālās atbildības piemērojamību un tvērumu, kā tie definēti Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā (AVMPD) un *EMFA* un kā tie ir saistīti ar līdzīgiem mediju pārskatatbildības jēdzieniem. Mērķis ir nodrošināt piekļuvi uzticamām ziņām un žurnālistikas standartu ievērošanu un attiecīgā gadījumā paplašināt redakcionālās atbildības pielietošanu, lai iekļautu jaunus dalībniekus, kas izplata ziņas vai ziņām līdzīgu saturu, piemēram, tiešsaistes satura veidotājus, un mudināt viņus uzticami īstenot redakcionālo atbildību. Lai labāk atspoguļotu digitālo realitāti, redakcionālās atbildības paplašināšana un pielietošanu vai veicināšana starp attiecīgajiem dalībniekiem var palīdzēt nodrošināt pozitīvus stimulus uzticamu ziņu sagatavošanai un izplatīšanai, neapdraudot mediju brīvību un neatkarību.
17. Pārbaudīt, vai pašreizējās pārskatatbildības sistēmas ir pietiekamas saistībā ar jauniem digitālajiem pakalpojumiem, kas apstrādā ziņu saturu, tostarp saistībā ar MI sistēmām, un vai pašreizējie pienācīgas pārbaudes pienākumi atbilstoši aptver meklētājprogrammas un tiešsaistes platformas. Šādi pakalpojumi, iespējams, nav tieši iesaistīti ziņu un mediju satura veidošanā vai nav par to atbildīgi, un to saturu bieži vien ģenerē lietotāji un algoritmi. Tomēr tie joprojām ir centrālie vārtiņi, un tiem ir arvien lielāka nozīme satura izplatīšanā un dažos gadījumos – veidošanā. Tas ietekmē mediju plurālismu, uzskatu un vārda brīvību, piekļuvi neatkarīgām un uzticamām ziņām, vietējo “ziņu tuksnešu” rašanos un visbeidzot – demokrātiskos procesus.

18. Apsvērt veidus, kā nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp tiešsaistes platformām un konkrētiem mediju vides dalībniekiem un redakcionāli atbildīgiem ziņu mediju pakalpojumiem, nolūkā veicināt noturīgāku, neatkarīgāku, plurālistiskāku un brīvāku mediju nozari. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu taisnīgu regulatīvo režīmu uzticamiem un redakcionāli atbildīgiem ziņu medijiem un tādējādi novērstu jebkādas neizdevīgus konkurences apstākļus. Pie vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanas var piederēt arī tiesību aktu racionalizēšana, kas samazina nevienmērīgas prasības un administratīvo slogu, vienlaikus vēl arvien saglabājot konsekventus regulatīvos standartus. Tajā pašā laikā uzmanība ir jāpievērš tam, lai nodrošinātu, ka noteikumi un citi pasākumi ir konsekventi un pārredzami, un lai to mijiedarbība ir skaidri definēta, nodrošinot efektīvu un saskaņotu īstenošanu un izpildi. Minētajiem mērķiem arī turpmāk vajadzētu būt uzmanības centrā saistībā ar jebkuru gaidāmo attiecīgā tiesiskā regulējuma, piemēram, *AVMPD*, izvērtējumu.
19. Ierosinot jaunus leģislatīvus, regulatīvus vai administratīvus pasākumus, turpināt novērtēt ietekmi uz mediju plurālismu un mediju pakalpojumu sniedzēju redakcionālo neatkarību, ņemot vērā Eiropas Mediju brīvības akta 21. panta noteikumus.
20. Regulāri veikt turpmākus pasākumus saistībā ar minētajiem tiesību aktiem, īstenošanu, rīcības plāniem, Padomes secinājumiem un citiem attiecīgiem dokumentiem un politikas lēmumiem, lai pastāvīgi novērtētu nepieciešamību pēc turpmākas rīcības, pilnveidošanas un saskaņotības.
21. Uzraudzīt un novērtēt pašreizējos autortiesību noteikumus, kas piemērojami žurnālistikas saturam, piemēram, preses publikācijām, tirgus attīstības, digitālo platformu un MI tehnoloģiju kontekstā. Tajā būtu jāņem vērā pienācīga tiesību subjektu skatījuma iekļaušana, un to varētu izskatīt saistībā ar gaidāmo Digitālā vienotā tirgus autortiesību direktīvas izvērtēšanu.

22. Neapdraudot mediju neatkarību, uzlabot mediju atbalsta līdzekļu pieejamību un piekļuvi tiem gan ES, gan dalībvalstu līmenī un nodrošināt, ka tie ir arī pieejami uzticamu, neatkarīgu un redakcionāli atbildīgu ziņu un žurnālistikas satura nodrošinātājiem un jo īpaši – vietējo ziņu vienībām. Tas varētu sevī ietvert valsts atbalsta noteikumu piemērošanas pārskatīšanu, tostarp attiecīgā gadījumā Vispārējā grupu atbrīvojuma regulas (VGAR) piemērošanu saskaņā ar nesenajiem Padomes secinājumiem ¹³.
23. Veicināt veidus, kā atbalstīt ES mēroga mediju projektus, piemēram, pārrobežu mediju platformas un citādu sadarbību starp neatkarīgiem un sabiedriskiem medijiem, kas sniedz precīzas un uzticamas ziņas un atspoguļo bagātīgo un daudzveidīgo Eiropas kultūras un valodu mantojumu. Šādi projekti varētu būt ieguldījums Eiropas publiskajā telpā Eiropas Savienībā, uzticama Eiropas balss pasaulē un svarīgs līdzeklis cīņā pret dezinformāciju un maldinošu informāciju.
24. Izpētīt, kā konkurences tirgū nodrošināt vislabākos iespējamus apstākļus brīvai, neatkarīgai un plurālistiskai ziņu mediju videi, lai mediju pakalpojumu sniedzēji varētu izveidot ilgtspējīgus uzņēmējdarbības modeļus vai veikt nepieciešamos pielāgojumus. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā to, ka lielās tehnoloģiju platformas ir ieguvušas arvien lielāku reklāmas ieņēmumu daļu un MI tehnoloģijas un MI ģenerēts saturs varētu apdraudēt esošos uzņēmējdarbības modeļus, jo tie gūst labumu no Eiropas mediju pakalpojumu ziņu satura, bet šāda satura radīšanu neveicina.
25. Veicināt inovatīvus veidus, kā stiprināt tādu uzticamu ziņu sniedzēju uzņēmējdarbības modeļus, kas balstās uz reklāmu, un izpētīt, kā tas mijiedarbojas ar plašākiem ES tiesību aktiem. Piemēram, aplūkojot, kā *EMFA*, *AVMPD*, Digitālo tirgu akts (*DTA*) un konkurences noteikumi var veicināt un atvieglot tiešsaistes reklāmas pakalpojumu konkurenci un pieejamību visiem vērtības ķēdes dalībniekiem, tostarp redakcionālajiem medijiem. Šajā saistībā joprojām ir svarīgi risināt jautājumu par to, ka vārtziņi piešķir sev priekšrocības, kā arī izvērtēt nepieciešamību pēc sadarbības prasībām visos reklāmas pakalposumos.

¹³ C/2025/2954.

26. Izskatīt veidus, kā veicināt un izcelt tādas reklāmas paņēmienus, kas veicina ziņu nozares ekonomisko ilgtspēju, pilnībā ievērojot redakcionālo neatkarību. Tas būtu jādara, neradot nekādu slogu un neizvirzot informācijas atklāšanas prasības.
27. Turpināt aizsargāt un uzlabot sabiedrisko mediju neatkarību un nozīmīgumu, veicināt sadarbību un nodrošināt, lai šādi mediji spētu saglabāt digitālo nozīmību un klātbūtni, – atzīstot, cik svarīgi ir, lai sabiedriskie mediji varētu ražot digitālu saturu un publicēt to dažādos formātos, kas paredzēti Eiropas valsts atbalsta un konkurences tiesību aktos un saskaņā ar tiem. Vajadzības gadījumā novērtēt, vai pašreizējie valsts atbalsta noteikumi joprojām atbilst mērķim, proti, vai sabiedrisko mediju digitālā realitāte, klātbūtne un pastāvīgais nozīmīgums apmierina demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības.
28. Atļaut un attiecīgā gadījumā veicināt pienācīgu vispārējas nozīmes mediju pakalpojumu pamanāmību, kā paredzēts, piemēram, AVMPD 7.a pantā, tostarp tiešsaistes platformās un digitālajās saskarnēs, kas kontrolē vai pārvalda piekļuvi uzticamām ziņām un to redzamību. Šādi pasākumi varētu veicināt cīņu pret dezinformāciju un *FIMI* un palīdzēt nodrošināt, lai to pakalpojumos lietotājiem būtu vieglāk piekļūt daudzveidīgai, kvalitatīvai un uzticamai informācijai, tostarp vietējām ziņām.
29. Rūpīgi izpētīt, kā pamanāmības pasākumus var efektīvi īstenot arvien digitalizētākā un pārrobežu kontekstā, neapdraudot valsts kompetences vai mediju neatkarību un neradot nevajadzīgu slogu pakalpojumu sniedzējiem. Viens no iespējamiem veidiem: dalībvalstis varētu brīvprātīgi apmainīties ar paraugpraksi par to, kā pamanāmības pasākumus, tostarp saistītos tehniskos standartus, var optimizēt un viegli pieņemt līdzīgos veidos dažādās dalībvalstīs, ar iespēju arī dot ieguldījumu notiekošajā AVMPD izvērtēšanā.

30. Sadarbībā ar mediju nozari atbalstīt rīkus un centienus, ar kuriem cilvēki, reklāmdevēji, pakalpojumu sniedzēji un tiešsaistes platformas viegli atpazītu saturu, ko ir izveidojuši uzticami un redakcionāli atbildīgi ziņu mediji. To var panākt, piemēram, palielinot medijpratību un digitālo pratību, žurnālistikas mācīšanās pieejamību, kā arī izpratni par precīzas un uzticamas informācijas vērtību. Šādi pasākumi varētu palīdzēt uzlabot apsteidzošu atspēkošanu (*pre-bunking*), atspēkošanu (*de-bunking*) un faktu pārbaudi, bet tiem būtu jāatbilst profesionāliem un ētiskiem žurnālistikas standartiem, redakcionālajai atbildībai un neatkarībai, kā arī jāsauc ar mediju īpašumtiesību pārredzamības pienākumiem, lai nodrošinātu veselīgu informācijas ekosistēmu.
31. Mudināt ziņu mediju pakalpojumu sniedzējus sekmēt to, lai mediju saturam tiktu skaidri norādīta autorība, piemēram, praktizējot konkrētā žurnālista norādīšanu, vienlaikus neapdraudot ne mediju neatkarību, ne žurnālistu drošību. Tas varētu palīdzēt pastiprināt pārredzamību, pārskatatbildību un sabiedrības uzticēšanos žurnālistikai, kā arī autortiesību aizsardzību, vienlaikus atbalstot arī marķēšanu kā MI ģenerēta satura atpazīstamības līdzekli.
32. Turpināt veikt turpmākus pasākumus un viedokļu apmaiņu par politiskajām saistībām, kas paustas Padomes 2020. gada secinājumos ¹⁴ un Padomes 2024. gada secinājumos ¹⁵, proti, veicināt medijpratību, lai apkarotu maldinošu informāciju un dezinformāciju un stiprinātu noturību visās vecuma grupās un neaizsargātās grupās, jo īpaši nepilngadīgo vidū. Tie var būt pasākumi, kuru mērķis ir palielināt sabiedrības informētību par riskiem, kas saistīti ar MI pakalpojumu izmantošanu ziņu satura atrašanai, un par to, cik svarīgi – jo īpaši MI pakalpojumu lietotājiem ar ievērojamu auditoriju – ir pārbaudīt informāciju pirms tās kopīgošanas sociālajos medijos. Šajā kontekstā atbalstīt, īstenot vai veicināt iniciatīvas MI ģenerēta un ar MI pārvaldīta satura atklāšanai un marķēšanai saskaņā ar attiecīgajiem MI akta noteikumiem.

¹⁴ Padomes secinājumi par medijpratību pastāvīgi mainīgā pasaulē (OV C 193, 9.6.2020., 23. lpp.).

¹⁵ Padomes secinājumi par demokrātijas noturību: vēlēšanu procesu aizsargāšana pret ārvalstu iejaukšanos, 10119/24.

33. Uzlabot zināšanas un sabiedrības informētību par *FIMI* un dezinformācijas procesiem, izmantojot, piemēram, daudzdisciplīnu pētījumus, datu apkopošanu par mediju patērēšanas modeļiem un citus izpratnes veicināšanas pasākumus. Šajā kontekstā varētu izmantot vai uzlabot esošās struktūras, piemēram, Eiropas Digitālo mediju observatoriju (*EDMO*) un Eiropas faktu pārbaudītāju tīklus.
34. Nodrošināt, ka mediju politika tiek ietverta plašākas ģeopolitiskās drošības un digitālās politikas apsvērsnā, lai aizsargātu mūsu demokrātijas un vēl vairāk iespējotu iedzīvotājus un stiprinātu viņu noturību, jo piekļuve uzticamām ziņām ir būtisks priekšnoteikums mūsu demokrātijas darbībai. To var panākt, piemēram, formulējot plašākus politikas mērķus un stratēģijas, ņemot vērā mediju lomu un sagaidāmo ietekmi uz tiem, vienlaikus pilnībā ievērojot mediju brīvību un redakcionālo neatkarību.
-